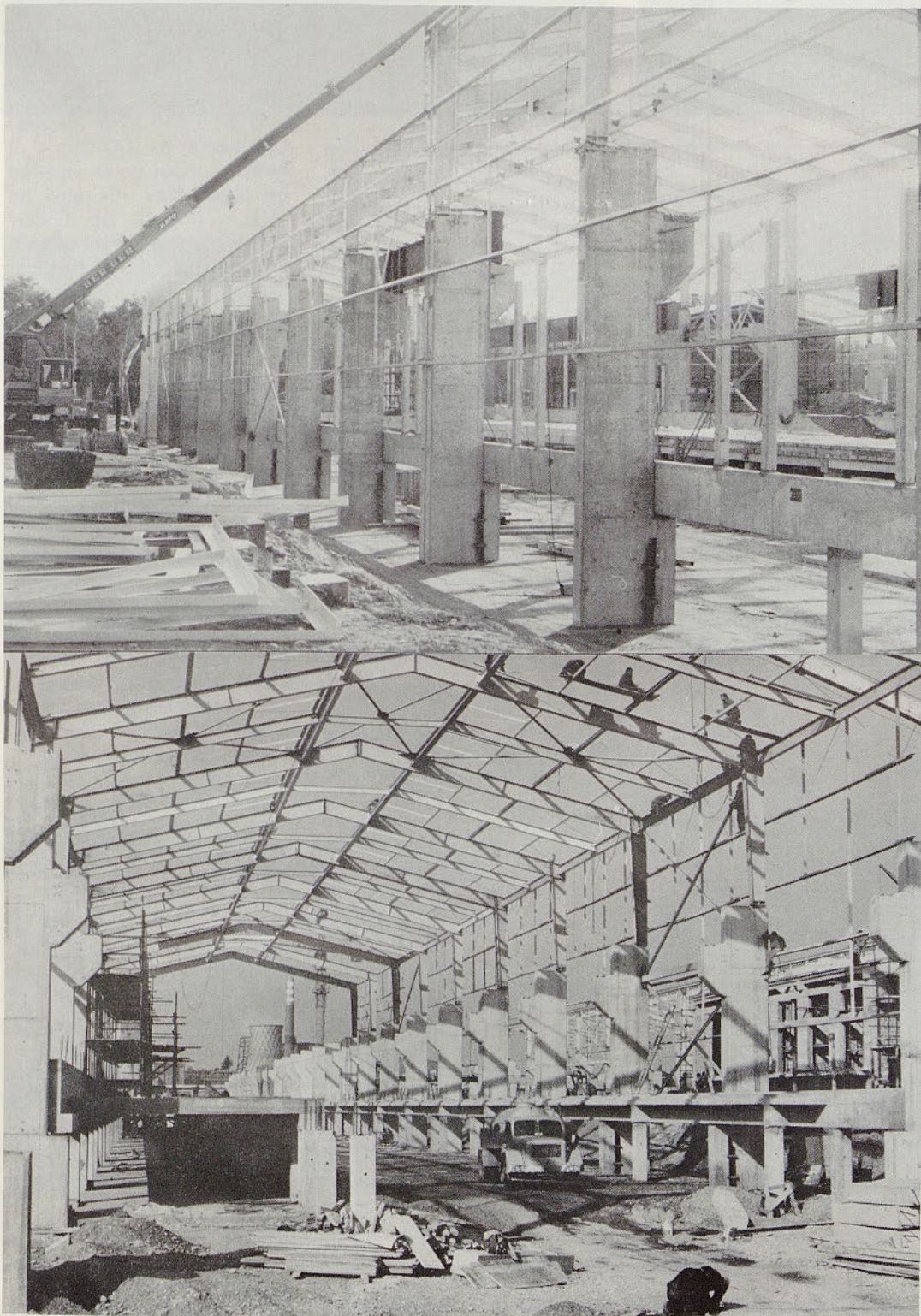

aluminij

Glasilo delovne organizacije Tovarna glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo

Za nami je nekaj burnih dni, ko smo se po dveh letih mirnega življenja ponovno vzdramili ob sprejemanju periodičnega obračuna in si povedali marsikaj, kar nam je ležalo na duši. Prav in dobro je, da smo si povedali, vprašanje pa, če je način in čas pravniji. O poslovanju sicer nismo razpravljali, razburjalo nas je kup drugih, tudi obrobnih reči in napletlo se je govoric, ki so segle vse do delavskega sveta, ki je na svoji občirni seji, prav temu posvetil največ pozornosti.

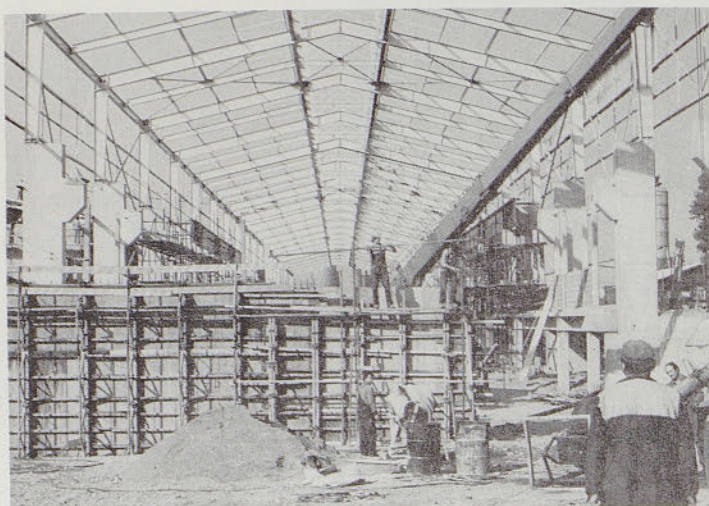
»Morate me razumeti«, je dejal predsednik kolegija članom delavskega sveta, »da nas podtikanja in laži niso užalila, ampak prizadela in če zgubiš vero v to, kar delaš, uspeha ne more biti.«

Prav zato je zahteval, da delavski svet oceni delo kolegijskega poslovnega organa, vodstva tozdov in skupine za MPPAI in če bo ocena pozitivna, so pripravljeni delati še naprej

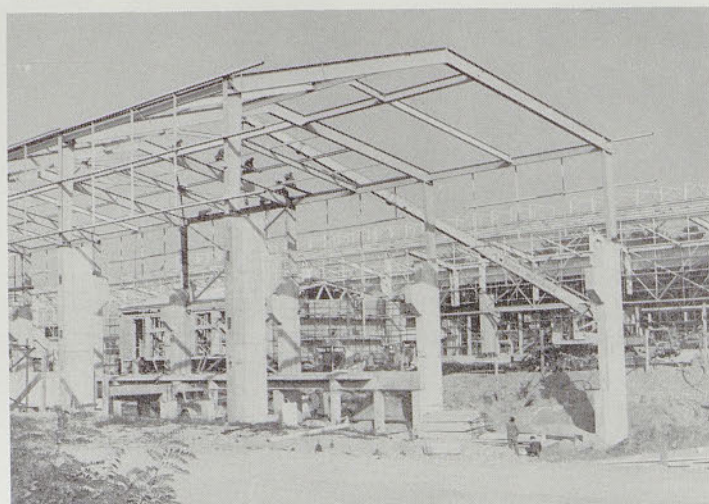
Periodičnega obračuna nam še ni uspelo v celoti spraviti pod streho. Sprijaznili smo se, da bo kazen za nesprejetje, nekaj starih milijonov, zmanjšala naše že tako prazne predalčke.

Ostalo nam je torej le to, da pometemo vsak pred svojim pragom in zopet staknemo glave, kot velikokrat, ko smo se znašli v težavah. Niso za vse, kar nas stiska ob tla, krivi drugi. Pravijo, da se bomo morali bolje organizirati in delati, delati... v upanju, da bodo zopet prišli časi, ko nam bo boljše.

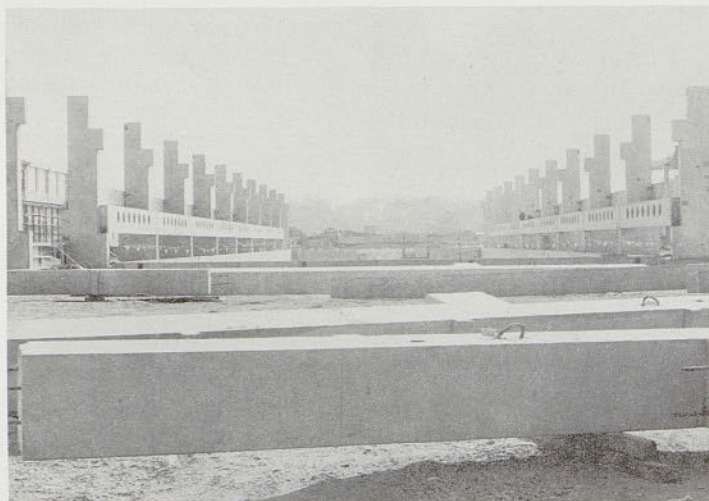
Hala št. 1

Hala št. 2

Objekt za žganje anod

Sestavljavnica anod

Gradbišče

Obzidava

TOZD Vzdrževanje in MPPAI

Skoraj vzporedno z izdelavo investicijskega programa za modernizacijo proizvodnje primarnega aluminija je bilo zastavljeno vprašanje o vlogi TOZD Vzdrževanje v celotnem paketu investicijskih del. Izhajali smo s stališča, da imamo na področju izdelave posameznih elementov, specifičnih za našo industrijo in montažo največ izkušenj ravno v TOZD Vzdrževanje in nam nobeden tuji izvajalec ne bi mogel ponuditi boljše reference od tistih, ki jim imamo sami. Delavci, ki že dalj časa delajo v naši DO, se gotovo spominjajo, da so tudi pri izgradnji hale »B« velik delež potrebnih del opravili v TOZD Vzdrževanje.

Na osnovi vsega tega smo na sestanku vodstva in vodij vseh organizacijskih enot TOZD sprejeli naše naslednje naloge:

- a) STROJNO VZDRŽEVANJE
- obdelava in montaža celotnega aluminijskega dela (tokovodniki, katodni in anodni fleksibilni stikala, anodni drog)) skupne teže okrog 2300 ton,
 - montaža katodnega dela el. celice,
 - montaža anodnega dela el. celice,
 - izdelava vseh priprav potrebnih za uspešno izvajanje zgoraj navedenih del,
 - izdelava raznih nestandardnih strojnih elementov — vijaki, tesnilni elementi,
 - izdelava drugih elementov potrebnih za uspešno obdelavo in montažo in so sorodnega značaja.
- b) ELEKTRO VZDRŽEVANJE
- položitev VN kablov za transformatorski postaji TP 8 in TP 12 in vodarno
 - montaža elektro instalacij novih vovnjakov,
 - montaža opreme za 10 kV odvodna polja v stari in novi usmerjevalnici,
 - montaža električnega dela montaže el. celic,
 - razna druga dela sprotnega značaja.
- c) GRADBENO VZDRŽEVANJE
- obzidava el. celic,
 - izdelava raznih gradbenih elementov potrebnih pri

- montaži,
- montaža manjših podestov potrebnih pri montaži,
- izdelava različnih lesnih izdelkov,
- razna druga dela sprotnega značaja.

d) VZDRŽEVANJE AVTOMATIZACIJE

- sodelovanje pri montaži vseh merilnih, regulacijskih in krmilnih elementov,
- po potrebi tudi druga dela sprotnega pomena, ki so potrebna za nemoteno opravljanje montažnih del in izdelave elementov in programa lastne proizvodnje.

Za zagotavljanje potrebnih pogojev za realizacijo zastavljenih nalog smo se lotili izde-

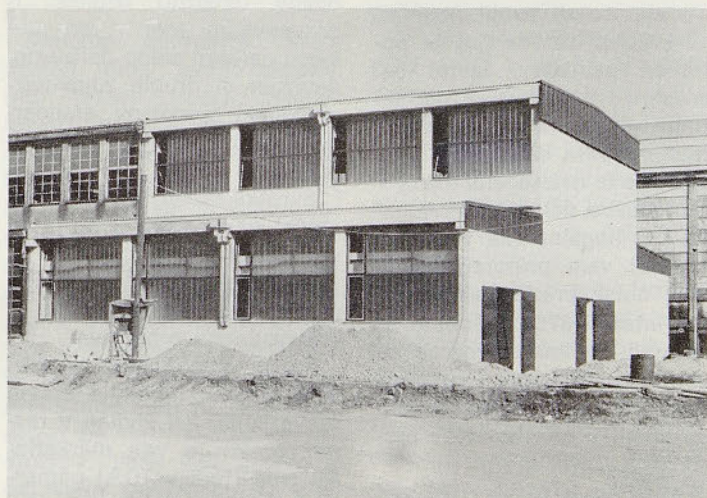
lave prizidka strojne delavnice II, izdelave novega objekta gradbenega vzdrževanja, ki je zaradi zahtev projekta izgubilo dosedanje prostore in modernizaciji centralnega skladišča, kakor tudi nabavi potrebne opreme za obdelavo in montažo.

Aktivnosti na realizaciji zastavljenih nalog so že dalj časa v teku. Trenutno je okrog 50 delavcev TOZD Vzdrževanje stalno in občasno angažiranih na realizaciji del iz programa lastne proizvodnje in nadzora. Prvo skupino delavcev, ki je pričela konkretno delo na realizaciji smo izločili že na začetku meseca maja. Skupina je glede na potrebe dela spreminjala svojo obliko in število delavcev tako, da je lahko zadostila za-

htevam. Tu seveda ne smemo pozabiti tudi na vse ostale skupine, ki so glede na naravo svojega dela tudi prispevale velik delež k uresničevanju zastavljenih nalog. Ne smemo pozabiti nito to, da tudi delo na ostalih delih tekočega vzdrževanja ne sme trpeti, tako da tudi to lahko smatramo kot delo za MPPAI.

Pri pisanju tega spisa namenoma nisem omenjal nobenih imen in sicer zaradi tega, ker nisem hotel komurkoli nehote prizadejati krivice s tem, da ga ne omenim, vendar pa lahko trdim, da v kolikor bodo dela potekala tako kot so potekala v zadnjem mesecu ni bojzani, da zastavljenih nalog ne bomo realizirali.

Stojadinović Dragi

Razširitev strojne delavnice aluminija

Mało gradbišče

Dopisujte v Aluminij

ISKRICE

Velika stvar je misliti v nesreči na dolžnost.

Demokrit

× × ×

Delaj, kar si dolžan storiti, za druge stvari pa se ne brigaj.

Menander

× × ×

Vsaka napaka se nam zdi neverjetno bedasta, kadar jo zagrešijo drugi.

Georg Lichtenberg

× × ×

Joj, naša slabost je kriva, ne mi, da smo takšni, kakršni smo.

Shakespeare

× × ×

Vsi se trudijo, da bi popravili nekaj, kar je izven njih samih. A popraviti je treba samo naš lastni pohlep.

Kako zrahljati rešetke, ki zapirajo pot naprednejšemu načinu razmišljanja

unial

tovarna glinice in aluminija
Boris Kidrič n. sub. o.
Kidričevo

62325 Kidričevo
telefon: (062) 796-110
telex: yu 033 116

proizvodni program

hidrat

metalurška glinica

specialne glinice

vodno steklo

zeolit

aluminij

gnetne zlitine

livarske zlitine

Al odlitki

rondice

liti trakovi

lita žica

izparilniki

Pred nami je naš proizvodni program, ki se v takšni ali nekoliko drugačni obliki pojavlja kot reklamni oglas v številnih revijah, časopisih, različnih katalogih in drugih publikacijah doma in na tujem.

Ali ste morda že razmišljali o tem, da bi v našem proizvodnem programu veljalo nekaj spremeniti, ga dopolniti, morda tudi opustiti kakšno proizvodnjo?

— Fant, kje pa živiš? Saj nismo na Japonskem!

— Presneti smrkavec! Že več kot tri desetletja delamo aluminij, sedaj nam boš pa solil pamet, da to ni dobro.

— Zakaj bi končno počeli nekaj, za kar nam nihče ne plača?

— Za takšne stvari imamo vendar raziskavo tržišča! Naj si oni o tem razbijajo glavo!

Kako zrahljati rešetke, ki zapirajo pot naprednejšemu načinu razmišljanja?

Namen mojega sestavka je ravno v begu od zgoraj navedenih »slepih« odgovorov

Obstajajo sicer objektivne okoliščine, zaradi katerih je pri nas prišlo do zatona inovacijske dejavnosti.

V tržnih gospodarstvih pomeni namreč inovacija nujnost samega obstoja, medtem ko je v sistemu t. i. etatistične ekonomije inovacija plod entuziazma posameznikov oz. njihove dobre volje. Moram priznati, da osebno ne poznam inovatorja, ki bi obogatel ali postal znan po svoji inovaciji.

Razlog je verjetno v tem, da sila redko stopim »čez šentilj«. Za takšne stvari je v naši državi verjetno bolj primerno, če je človek nogometni sodnik.

Moj sestavek ima torej namen poiskati znotraj naše DO peščico tistih posameznikov, za katere ostali menijo, da morajo zaradi svojih idej na zdravljenje oz. da jim je potreben psihiater. Javite se, prosim, v sektorju za marketing — služba za raziskavo tržišča! Šifra se glasi: »Nora misel je le neizrečena misel!« Ker služba deluje znotraj naše DO ilegalno (na vratih ni napisa) vam priporočam, da svoj obisk predhodno najavite (interna 675). Žalostno je namreč, da ima služba za inventivno dejavnost (tov. Karl Fridl) le dve prijavi, ki bi lahko sodili v rubriko »Nov proizvod«.

Za ilustracijo naj omenim, da je za inovacijo potrebnih okrog 100 invencij (idejnih zasnov) oz. da sito tržne analize neusmiljeno izloča vsako idejo, ki v procesu preizkusa naleti na kakšno oviro. Na Zahodu pri zahtevnih projektih prepuščajo tržne analize posebnim inštitucijam (Consultingi), ki znajo za proces preizkušanja (feasibility study) poslati tudi račun v enkratnem znesku 1—1,5 milijona \$.

— Proces iskanja novega proizvoda se torej začneja z idejo na kateri kasneje sloni ves projekt.

Za takšen projekt je nedvomno potrebno znanje iz področja

a) **tehnologije** (tehnična iznajdljivost, normativi porabe, možnosti modifikacije vključevanja v že obstoječo proizvodnjo, možnosti substitucije, komplementarni proizvodi itd.)

b) **ekonomije** (iskanje tržišča za plasma novega proizvoda, kompletna tržna analiza za potencialna tržišča, vse stroškovne oz. cenovne kalkulacije itd.)

c) **prava** (problemi zaščite inovacije in registriranja novega proizvoda oz. poznavanja t. i. patentnega in licenčnega prava — pravno poglavje v industrijski lastnini).

Interdisciplinarnost pri takšnem delu zna zaiti tudi v skrajnosti. Zgodi se namreč, da je v tržno analizo vključena psihologija potrošnikovega obnašanja ali matematični model povpraševanja (y) v funkcijskem odnosu do faktorjev, ki nanj vplivajo (cena, kupna moč, ... $x_1 \times x_2$).

Projekt o katerem govorimo zna biti še znatno kompleksnejši v kolikor gre pri novem proizvodu za večnacionalni (izvozni) izdelek. K proučevanju sodi v tem primeru celoten sklop carinskih, deviznih in drugih zunanjetrgovinskih predpisov, standardov, antidumpigške zakonodaje itd.)

Skratka začne se najzahtevnejši izmed vseh — to je izvozni marketing.

— Tržne analize se izvajajo občasno tudi za izdelke iz proizvodnega programa.

Velika dinamičnost na tržiščih namreč narekuje stalna preverjanja. Žal živimo v razmerah, ko je ves marketinški trud (tudi v TGA) usmerjen v politiko dvigovanja cen in ne v inovacijo.

Žalostno je prav gotovo tudi dejstvo, da naročila za tržno analizo že vnaprej vsebu-

jejo zahtevan rezultat. Le-ta je plod interesa ožjih skupin znotraj naše DO oz. parcialnih interesov samega naročnika tržne analize.

Služba za raziskavo tržišča se razen tržnih analiz ukvarja še z ekonomsko propagando in s t. i. public relations oz. stiki z javnostjo. Takšna dejavnost ima izrazito stranski pomen in se seveda ne odvija tako kot je to običajno v tržnih gospodarstvih. Prej ni bilo moč trditi, da s to svojo dejavnostjo naša DO na nek način povečuje svoj že tako velik solidarnostni prispevek različnim društvom in organizacijam v ptujski občini.

Ni se še namreč zgodilo, da bi bila naša reklamna dejavnost plod naše lastne iniciative. (Ta prihaja vedno od zunaj v obliki prošnje za pomoč.)

— Delo službe za raziskavo tržišča je v TGA povsem omejeno na t. i. »desk research« oz. delo za mizo (telefon in literatura). S takšnim delom pa je raziskava tržišča dolgoročno obsojena na neuspeh.

Za konec le še zgodba o japonskem in sovjetskem ribiču:

DIALOG

Sovjet: Kako ti pri hudiču uspe v istem morju z marj ladjevja uloviti veliko več rib kot pa našim ladjam?

Japonec: Ko ne biti tvoja riba — ti takoj sklicati konferenca! Ko ne biti moja riba — jaz iskati riba drugje!

Za raziskavo tržišča
Boris Gerjovič

Rezanje

Gradis na gradbišču elektrolize

Zdaj je že kar dolgo od tega, ko je moja pozornost pritegnila smrečica na gradbišču, ki so jo gradisovci v septembru postavili na zadnji steber druge hale, zato nisem odlašala z obiskom.

Poznamo ta običaj s smrečico. V navadi je, da jo postavimo, ko stoji že ostrešje, a pri Gradisu so imeli likov že prej. Upravičeno. Stebri, ki so jih postavili, niso bili navadni stebri. Ne le tisti »iz pisarn«, vsi delavci so bili povabljeni v veliko dvorano naše restavracije. Vseh res ni bilo, prišlo pa jih je nekaj čez dvesto. Pri Gradisu pravijo, da storijo tako na vsakem gradbišču. Bravo Gradis! Na videz morda le majhna pozornost, ki mnogim prav gotovo nekaj pomeni.

Delo gradbincev se zelo razlikuje od našega. Elektrolizer naprimer dan za dnevem prihaja na isto mesto, gradbinec se seli z gradbišča na gradbišče, iz kraja v kraj, tudi zelo daleč od doma. Poleti in pozimi. Stanuje v barakah ali se vozi od daleč, hrani se v različnih menzah. Prav zaradi te drugačnosti sem poiskala pomočnika vodje gradbišča Blaža Mlinariča, da mi pove kaj več o tem življenju in seveda o našem gradbišču.

»Navadiš se tega življenja in prav to je narobe, da se ga preveč navadiš. Zase menim, da bi moral tako delo po petnajstih letih zamenjati. Gradbišče je gradbišču enako ali vsaj podobno. Ni velikih razlik. Tole tukaj je specifično, drugačno tudi po velikosti in tehnologiji, ki je nismo bili vajeni. Tukaj smo nor. stebre vlivali »na licu mesta«. V bistvu smo projekt sproti spreminjali, kar nam je povzročalo nekaj težav, ampak vsemu se hitro prilagodiš. Veliko nam je pomenilo, da smo našli urejeno gradbišče kot redkokje. Lahko rečem, eno najbolj urejenih

gradbišč doslej. Vsa pripravljala dela so bila pripravljena. Prišli smo in začeli delati.

Veliko nam je pomenilo, da smo našli urejeno gradbišče kot redkokje.

Delamo skupaj s Konstruktorjem. Lahko bi rekel, da si ga delimo takole: 40 odstotkov Konstruktor, 60 odstotkov mi. Tako nas je tu na gradbišču (oz. gradbiščih) okrog 330 delavcev. Delamo vsak dan 10 ur in pol. Sobote so proste, le na začetku smo delali vse dni in tudi v noč, samo da je bilo delo opravljeno.

Je potrebno delo posebej organizirati in kako je z disciplino na tako velikem prostoru?

»Imamo delovodje. Vsak razdeli delo svoji skupini (npr. tesarji, zidarji, železokrivci). V vseh skupinah so brigadirji. Poznajo se med seboj. Vsak dobro ve, kako in koliko dela sam in koliko sodelavec. Imamo določene norme in torej tudi nagrajevanje po delu. Dober delavec lahko precej preseže normo in potem tudi nekaj zasluži. Lahko bi rekel, da je slab tisti, ki presega le 5 do 10 odstotkov, dober pa tisti, ki čez 20 odstotkov. Vsak dan imamo z delovodji sestanke, da pregledamo, ali smo opravili delo, ki smo ga planirali in kako smo ga opravili. Tudi pri nas nedisciplino. kaznujemo. Seveda se da počivati za kakšnim stebrom, samo sebi v škodo. Ob ocenjevanju skupina izloči takega delavca.

Imamo nagrajevanje po delu. Dober delavec lahko precej preseže normo in tako tudi nekaj zasluži.

Pri nas imamo delavce od vsepovsod. Iz neposredne okolice, veliko jih je iz Medimurja in Bosne. Stanujejo po domovih in barakah ali doma. V Turnišču pri Ptujju imamo barake, kjer je okrog sto naših delavcev. Tistim, ki se vozijo, omogočimo organiziran prevoz. Hranijo se na gradbišču. Osebjem je naše, malice pa dobimo iz vašega obrata družbene prehrane.

Imamo KV in VKV delavce, pa tudi NK. Vsem dajemo možnost došolanja. To opravljajo predvsem v zimskih mesecih, ko jih pošljemo v naš center v Ljubljano, nekaj se jih izobražuje pa v Mariboru. Vsak začetnik je najprej leto dni pripravnik in dela pod nadzorstvom inštruktorja. Kot domačini, tako se tudi delavci iz drugih republik izobražujejo brez posebnih težav. Menim pa, da je bilo nekdanje vajeništvo boljše. Šola sicer daje znanje in širi obzorje ljudi, prakse pa ne.

Vsem dajemo možnost došolanja.

Kako je, ko dežuje in začne pritiskati mraz?

V dežju se zaščitimo, z dežnimi plašči, v mrazu do -8°C delamo. Kadar je huje, delamo na gradbiščih, ki so pokrita, v zimah kot sta bili dve leti nazaj, delavci koristijo svoje dopuste, če jih nimajo, ostanejo doma in dobijo 70 odstotkov OD.

Sonce, dež in mraz so torej naravni spremljevalci gradbincev brez posebnih dodatkov.

»Dodatek dobijo naši delavci le na gradbiščih znotraj delovne organizacije kot je naprimer Tovarna dušika v Rušah. Tukaj smo kar na svežem zraku, čeprav je ob spremembi vremena čutiti nekaj v zraku, vendar nič takega, da bi za to morali dobiti dodatek.

V. P.

Delamo skupaj s konstruktorjem. Na gradbišču nas je okrog 330.

Jože Čuš

Kot otrok je gledal tovarniški dimnik, nikoli pa si ni mislil, da bo veliko delovnih let prebil prav pod njim.

Morda se bo kateri od bralcev zaman trudil brskati po spominu ter bo na koncu ugotovil, da pač za Jožeta Čuša v TGA še nikoli ni slišal. Pa vendar je Jože pričel z delom v tovarni že leta 1947 kot vajenec, ter se prejšnji mesec na gradbišču TGA tudi poslovil in odšel v zasluženi pokoj.

Naj takoj razkrijem to skrivnost. Jože Čuš se je takoj po vojni kot vajenec zaposlil pri Gradisu, ki je takrat izvajal dela na izgradnji prve elektrolize. Leta so tekla, pridobil si je kvalifikacijo in postal eden izmed najboljših tesarjev pri Gradisu. Pot ga je, kot marsikaterega gradbenika, zanesla po vsej domovini, nekaj časa pa je delal tudi v Frankfurtu. Bogate izkušnje, ki si jih je nabral v povojnih letih, je dograjeval po številnih gradbiščih. Gradbeniki so kot umetniki, ki povsod puščajo za sabo spomenike v obliki tovarn, šol, stanovanjskih zgradb in podobno. Le na enem večjem gradbišču, nuklearni elektrarni Krško, ni bil. Ponosen pa je na gradisovo priznanje, ki ga je prejel pred leti, na katerem je upodobljena nuklearka.

Usoda je hotela, da je tudi zadnje mesece svojega dela pri Gradisu opravil prav na gradbišču TGA, kjer je pred skoraj štidesetimi leti tudi pričel gradbeno pot. Iz bližnje vasi kjer domuje, se dobro vidi tovarniški dimnik. Gledal ga je kot otrok in takrat še ni vedel, kaj se dogaja za tovarniško ograjo. Danes s spoštovanjem gleda na prehojeno pot, ki jo je začel in končal pod tem veliki dimnikom Skromno darilo, ki so mu ga predali sodelavci pa ga bo vedno spominjalo na Kidričevo.

Franjo Štromajer

Iz odelka za vodenje inventivne dejavnosti

Pred kratkim sem sprejel delo v oddelku za vodenje inventivne dejavnosti od tov. Karla Levaniča, ki je nekaj let uspešno vodil ta oddelek. Pri primopredaji ni bilo nobenih težav. Izročena mi je bila vsa dokumentacija in vsi predlogi, ki so že rešeni, kakor tudi tisti, ki so še v postopku. Po temeljitem pregledu predlogov sem kaj hitro ugotovil, da bom imel pri reševanju nekaterih manjše ali pa tudi večje težave.

Nekaj predlogov se je nabralo v času nezasedenosti tega delokroga. Takoj po prevzemu tega dela sem pristopil k reševanju posameznih predlogov in tudi kaj hitro naletel na nerazumevanje pri določenih predlogih. Pri nekaterih predlogih je to avtor predloga, ki nima strpnosti, včasih pa tudi strokovne službe. Edino pri samoupravnih organih do sedaj še nisem naletel na nerazumevanje.

Delo samo v tem oddelku je izredno dinamično, saj zeh-teva poznavanje kompletne tovarne, njenega postrojenja in procesov proizvodnje. Moti me le to, da nekateri mislijo, da je to oddelek, kjer ni kaj delati in da v tem oddelku, po domače rečeno, lahko spiš. Upam, da bodo takšni sodelavci kmalu menjali svoje mnenje in se tudi sami znašli na listi inovatorjev. Tisti, ki do sedaj niso prispevali še nobene inovacije vedo največ povedati o nekoristnosti tega početja za družbo. Res je, da marsikateri problem s tega področja še ni rešen, vendar to ne sme biti razlog za mnenje, da so inovacije nepotrebne, še manj pa za mišljenje da so družbeno škodljive. Upam, da bodo vsi nasprotniki inovacij v kratkem spoznali, da niso na pravi poti in bodo sodelovali pri inventivni dejavnosti. Če že ne s predlogi, pa vsaj s koristnimi nasveti, kako voditi to dejavnost naprej, da bomo imeli vsi čim večjo korist

Vsem nasprotnikom te dejavnosti pa dajem v razmišljanje podatek, da imajo najbolj razvite države najbolj razvito tudi inventivno dejavnost.

Naš samoupravni sporazum o inventivni dejavnosti ni slab in ni v nasprotju z zakonodajo o tej dejavnosti. Morali pa bi spremeniti člane, ki obravnavajo nagrajevanje inovatorjev. Nagrade so daleč prenizke. Zlasti enkratna nagrada, ki se dodeli, če vrednosti inovacije ni možno izračunati. Ta nagrada je tako nizka, da inovator ne dobi povrnjenih niti stroškov za papir in pripomočke. Mislim, da bomo morali ta člen čim prej spremeniti. 2000.— din je občutno prenizka vsota.

Pa bodi dovolj govorjenja o tej problematiki. Raje vsak zase razmislimo ali je res okrog nas vse v redu in izboljšave niso potrebne. Če je tako, potem smo družba na najvišji možni stopnji razvoja. Vemo pa, da to ne drži, zato vabim vse, da se ozrejo okrog sebe, razmislijo o tem, kaj je narobe in kaj bi se dalo spremeniti, svoje predloge napišejo in dostavijo v oddelek za inventivno dejavnost — nagrada sledi.

Karl Fridl

Inventivni predlog št. 457

Z naslovom Naprava za transportiranje silicija v indukcijske peči, je avtor Rudi Pavličič zaposlen v TOZD Vzdrževanje prijavil inventivni predlog št. 457.

Iz predloga je razvidno, da avtor želi pomagati sodelavcem, da bi čim lažje delali in živeli v bolj zdravem delovnem okolju. Pri ročnem zagananju peči s silicijem se ob peči močno kadi, delavci so izpostavljeni visoki temperaturi in težkemu fizičnemu delu. Avtor meni, da bi lahko s primerno napravo silicij nalagali v peč strojno. Predlagal je izdelavo primerne transportne naprave s katero bi se izboljšali fizični pogoji dela in ekološki pogoji.

Strokovna komisija TOZD Predelava je predlog pozitivno ocenila in predlagala, da se avtorju izplača enkratna nagrada. V službi za vodenje inventivne dejavnosti je pripravljen predlog za izplačilo enkratne nagrade. Odbor za

gospodarjenje TGA je ta predlog sprejel in ga dal v potrditev DS TOZD Predelava. V TOZD Predelava so predlog obravnavali na DS in sprejeli sklep, da se avtorju predloga prizna enkratna nagrada v vrednosti 6926,— din, kot je to predlagano v službi za vodenje inventivne dejavnosti. Višina nagrade je izračunana po SaS o inovacijski dejavnosti TGA.

Avtorju predloga je nakazana denarna nagrada na njegov žiro račun.

Inventivni predlog 511

Avtorja predloga 511, tov. Slavko Gašparič in Franc Jevšavar sta prijavila kot koristen predlog »Napravo za strojno obdelavo plošč«. S tem predlogom sta prihranila

ročno izdelavo plošč in tako zmanjšala porabo delovnih ur za izdelavo izolacijske plošče.

Strokovna komisija je predlog ocenila pozitivno in predlagala službi za inventivno dejavnost, da pripravi predlog za obravnavo na samoupravnih organih. Predlog je bil izdelan in predlagana nagrada po SaS za inventivno dejavnost v višini 22.376,— din vsakemu avtorju predloga. Samoupravni organi so predlog potrdili in sprejeli ustrezen sklep o izplačilu. Avtorjema je nakazana nagrada na njun žiro račun.

S tem sta delavca TOZD Vzdrževanje prispevala svoj delež za boljše in lažje delo in prihranila TOZD Predelava nepotrebne stroške.

K. F.

Kadrovske vesti

DELA VCI, KI SO SE ZAPOSILILI V TGA KIDRIČEVO V MESECU AVGUSTU IN SEPTEMBRU 1986

V TOZD Tovarna glinice: Igor Drevenšek, Zvonko Krušič, Daniel Ciglarič, Miran Pleteršek, Stanislav Gojkošek, Silvo Kelc, Danijel Ivančič, Daniel Marinič, Jože Grabovec, Andrej Vrabič, Janko Zavec, Bojan Burjan, Anton Bauman, Mitja Marzidovšek, Bojan Topal, Darja Tušek in Boris Matjašič.

V TOZD Proizvodnja aluminija: Janez Horvat, Franc Veselič, Vladimir Fajfarič, Marijan Cmrečnjak, Milan Bedenik, Milan Rubin, Andrej Rožman, Marjan Anderlič, Miran Fideršek, Konrad Lah, Bojan Vogrinec, Jožef Širovnik in Janez Tominc.

V TOZD Predelava aluminija: Mladen Rodeš, Ivan Marinič, Bojan Škerget, Darko Tomanič, Miroslav Kosi, Mitja Angel, Anton Rajkovača, Danilo Rihtarič, Bojan Krajnc, Silvester Petek, Boris Rodošek, Ivan Drevenšek, Igor Ivančič, Roman Ferlež, Jožef Horvat, Miroslav Kužner, Marjan Ficijan, Bogdan Šimenko, Branko Munda, Miran Rozman, Roman Jus, ing. in Stanislav Serdinšek.

V TOZD Promet: Silva Kurež in Janko Žnider.

V DS Skupnih služb: Nada Šimenko, Boris Mlakar, Marija Murko, oec., Marija Horvat, ing., Nevenka Lenart, Alojz Podvršek, Rikard Babič, Ana Kotnik, dipl. psih., Lilijana Ditrih, dipl. soc., Blanka Lešnik, Anica Sagadin, Brigita Markovič in Roman Kralj.

V TOZD LLBK Trbovlje: Dragiša Mikulović, Jože Jekoš, šefik Zukić, Viktor Juteršek in Konrad Zupan.

Iz JLA so se vrnili: Miran Mahtoh in Ivan Horvat.

DELA VCI, KI SO ZAPUSTILI DELOVNO ORGANIZACIJO V MESECU AVGUSTU IN SEPTEMBRU 1986

Iz TOZD Tovarna glinice: Mirko Verlek, Jože Flajšman in Franc Kline.

Iz TOZD Proizvodnja aluminija: Andrej Ciglar, Slobodan Petrovič, Janez Arnuš, Stanko Janžekovič in Janko Belšak.

Iz TOZD Predelava aluminija: Franc Osterc, Silvo Rihtarič, Ludvik Hriberšek in Anton Tomanič.

Iz TOZD Vzdrževanje: Janko Gojkošek, Marija Kerček.

Iz DS Skupnih služb: Metka Frank, Ankica Jagarinec, Tatjana Ačko, Irena Klemen, Metka Petek, Darja Drevenšek, Jožica Pulko, Rozalija Pulko, Danilo Dominc, Jožef Strižič, Ana Šalamija, Magda Žerak in Marija Bedenik.

Iz TOZD LLBK Trbovlje: Milena Kastelic, Magda Pavelšek, Halit Lenič, Romana Kreže, Ziba Bešič, Drago Gušatovič, Milivojka Kolobarič, Andrejka Ahac, Simo Lučič in Karmen Pintar.

V JLA je odšel: Miran Kramberger.

Upokojeni:

Franc Drobnič in Jože Gajzer iz TOZD Predelava aluminija. Ivan Simonič iz TOZD Promet. Janko Zajšek iz TOZD Kontrola kvalitete.

Umrli:

Maks Merkuš iz TOZD Proizvodnja aluminija.

Kako smo poslovali

Iz tabele I in II je razvidno, kako smo poslovali v mesecu septembru 1986. Kolona indeksi v tabeli I prikazuje odnos proizvodnje tekočega leta s proizvodnjo v istem obdobju preteklega leta ter odnos dosežene proizvodnje v primerjavi z letnim planom poslovanja 1986.

Tabela I: Dinamika poslovanja — indeksi fizičnega obsega

TOZD/PROIZVOD	enota mere	Plan poslovanja		DOSEŽENO				INDEKSI			
		IX.	I.-IX.	1985		1986		1986/85		1986	
				IX.	I.-IX.	IX.	I.-IX.	7:5	8:6	7:3	8:4
TOZD TOVARNA GLINICE											
Al hidrat Al ₂ O ₃	t	9.052	79.564	8.973	79.025	7.512	77.434	84	98	83	97
Kalc. glin. — red. proizv.	t	8.272	75.271	7.412	72.762	8.424	77.205	114	106	102	103
Kalc. glin. — predelava	t	—	—	—	—	—	19	—	—	—	—
Prodani hidr. — red. pr.	t	400	3.600	—	27	345	2.027	—	—	86	56
Prodani hidr. — predel.	t	—	—	583	3.956	—	1.271	—	32	—	—
Skupaj (kalc. gl. + pr. hid.)	t	8.672	78.871	7.995	76.745	8.769	80.522	110	105	101	102
Raztopljeno vodno steklo	t	749	6.818	643	6.084	735	6.160	114	101	98	90
Zeolit A — suhi	t	148	1.346	134	1.100	126	1.345	94	122	85	100
TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA											
Elektrolit. Al — hala A	t	1.697	15.445	1.682	15.640	1.740	15.942	103	102	103	103
Elektrolit. Al — hala B	t	1.920	17.470	1.949	18.086	1.883	17.295	97	96	98	99
Elektrolit. Al — hala BP	t	191	1.593	86	952	188	1.586	219	167	98	100
Skupaj hala A+B	t	3.808	34.508	3.717	34.549	3.811	34.823	103	101	100	101
Anodna masa	t	2.282	19.741	2.066	20.848	2.108	18.960	102	91	92	96
TOZD PREDELAVA ALUMINIJA											
Al formati — za predelavo	t	1.398	12.720	2.424	15.577	1.998	17.589	82	113	143	138
— za izparilce	t	—	—	65	633	1	1.011	—	160	—	—
— za stikala	t	—	—	—	—	—	15	—	—	—	—
Al žica — EAl + P-11	t	206	1.875	68	952	247	1.650	363	173	120	88
— za izparilce	t	—	—	—	—	—	19	—	—	—	—
Al trak — ozki za prodajo	t	200	1.818	43	897	—	1.108	—	124	—	61
— ozki za rond.	t	329	2.992	194	2.216	277	3.009	143	136	84	101
Rondelice	t	164	1.496	95	1.164	151	1.431	159	123	92	96
Al trak — široki za prod.	t	329	2.992	120	2.586	246	1.587	—	61	75	53
— široki za izp.	t	242	2.199	156	1.760	268	853	172	48	111	39
— široki za MPPAI	t	—	—	—	—	114	159	—	—	—	—
Izparilci	t	115	1.047	77	1.009	174	1.018	226	101	151	97
Al zlitine: gnetne	t	682	6.208	579	6.078	334	5.730	58	94	49	92
— livarske	t	719	6.545	337	5.823	830	5.271	246	91	115	81
Predzlitine: last. por.	t	89	810	104	879	52	787	50	90	58	97
Drogí za kline + stik.	t	9	85	6	—	439	1.224	—	—	—	—
Tokovod. za MPPAI	t	—	—	—	39.625	5.133	42.505	130	107	115	104
LIVARNA SKUPAJ	t	4.482	40.787	3.942	34.086	4.421	36.607	129	107	116	105
Blagovna proizvodnja s tokovod. za MPPAI	t	3.813	34.701	3.417	—	—	—	—	—	—	—
Pretapljanje Al	t	164	1.496	246	1.973	20	410	8	21	12	27

TOZD TOVARNA GLINICE

V mesecu septembru smo proizvedli 7.512 ton Al hidrata Al₂O₃ in s to količino nismo dosgli planske proizvodnje za 1.540 ton oz. 17%. V času od I-IX smo proizvedli 77.434 ton, kar pomeni, da ne dosegamo plana za 2.130 ton (indeks 97), glede na enako obdobje preteklega leta pa smo proizvedli 1.591 ton manj (indeks 98).

V devetem mesecu smo proizvedli 8.424 ton kalcinirane gline (indeks 102) in 345 ton Al hidrata Al₂O₃ za prodajo (indeks 86), to znaša skupaj 8.769 ton in presegamo plan za 97 ton oz. 1%. Kumulativna proizvodnja kalcinirane gline in prodanega hidrata Al₂O₃ je 80.522 ton in je za 1.651 ton večja kot smo načrtovali v letnem planu poslovanja (indeks 102).

Iz tabele II je razvidno, da smo pri proizvodnji Al hidrata Al₂O₃ v devetih mesecih porabili 100% boksita, 95% Na hidroksida, 99% pare, 196% žganega apna in 110% električne energije.

Pri proizvodnji kalcinirane gline smo od januarja do septembra presegli porabo toplotne energije za 1% in električne energije za 6%, medtem ko smo Al fluorida porabili 52% manj kot smo načrtovali.

Septembrska proizvodnja raztopljenega vodnega stekla znaša 735 ton (indeks 98), kumulativna proizvodnja pa je 6.160 ton in ne dosegamo plana za 10%.

Proizvodnja zeolita A — suhega je v devetem mesecu 126

ton, to je 15% pod planirano, v času od I-IX pa smo proizvedli 1.345 ton in s tem dosegamo plansko količino (indeks 100).

TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA

V elektrolizi A smo v septembru proizvedli 1.740 ton elektrolitskega Al in s to količino za 3% presegli plan. Od začetka leta do septembra smo proizvedli 15.942 ton in prav tako prekoračujemo plan za 497 ton oz. 3%. V elektrolizi B smo v devetem mesecu proizvedli 1.883 ton elektrolitskega Al, kar pomeni 37 ton oz. 2% manj kot smo načrtovali. Kumulativna proizvodnja je 17.295 ton in ne dosegamo plana za 175 ton (indeks 99). Proizvodnja poskusnih peči v hali B v septembru znaša 188 ton (indeks 98), od januarja do septembra je proizvedeno 1.586 ton in za 7 ton ne dosegamo plana. V septembru smo proizvedli skupaj v halah 3.811 ton elektrolitskega Al, kar je 3 tone več kot smo načrtovali (indeks 100). V obdobju I-IX smo proizvedli 34.823 ton, to je 315 ton več kot smo planirali (indeks 101) in 274 ton več kot v enakem obdobju preteklega leta (indeks 101). V hali A smo v devetih mesecih porabili vseh surovin manj kot smo načrtovali in sicer: anodne mase 3%, Al fluorida 7%, električne energije 2%.

V hali B smo v devetih mesecih porabili prav tako vseh surovin manj kot smo planirali in sicer: kriolit (indeks 81), Al fluorid (indeks 98) in električna energija (indeks 99).

(Nadaljevanje na 9. strani)

Tabela II:

Pregled porabljenih najvažnejših surovin na enoto proizvoda

TOZD/PROIZVOD	Enota mere	Plan 1986	DOSEŽENO		INDEKSI		
			IX.	I.-IX.	4:3	5:3	
							1
TOZD TOVARNA GLINICE							
Al hidrat Al₂O₃							
— boksit	t *	2,639	2,767	2,628	105	100	
— Na hidroksid 50%	t *	0,11474	0,12861	0,10849	112	95	
— para	t	4,450	4,335	4,389	97	99	
— žgano apno	t	0,0405	0,06749	0,07922	167	196	
— el. energija	kWh	360,653	424,070	396,926	118	110	
Kalcinirana glinica							
— toplotna energija	GJ	5,447	5,352	5,475	98	101	
— para	t	0,040	0,040	0,040	100	100	
— Al fluorid	t	0,0004	0,00024	0,00019	60	48	
— el. energija	kWh	31,228	37,278	33,007	119	106	
TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA							
Elektrolit. Al — hala A							
— glinica	t	1,920	1,920	1,920	100	100	
— anodna masa	t	0,575	0,600	0,556	104	97	
— kriolit	t	0,027	0,022	0,023	81	85	
— Al fluorid	t	0,040	0,050	0,037	125	93	
— el. energija	kWh	17,971	17,865	17,588	99	98	
Elektrolit. Al — hala B							
— glinica	t	1,920	1,920	1,920	100	100	
— anodna masa	t	0,565	0,580	0,567	103	100	
— kriolit	t	0,027	0,009	0,022	33	81	
— Al fluorid	t	0,040	0,050	0,039	125	98	
— el. energija	kWh	17,537	17,612	17,438	100	99	
Elektrolit. Al — hala BP							
— glinica	t	1,920	1,921	1,920	100	100	
— anodni bloki	t	0,600	0,536	0,562	89	94	
— kriolit	t	0,027	0,008	0,028	30	104	
— Al fluorid	t	0,040	0,025	0,017	63	43	
— el. energija	kWh	16,979	17,297	16,600	102	98	
Anodna masa							
— petrolkoks	t	0,67165	0,68438	0,71037	102	106	
— katranska smola	t	0,338015	0,32626	0,30451	97	90	
— mazut	t	0,0055	0,00057	0,00067	10	12	
— el. energija	kWh	150	136	136	91	91	

* programiran normativ

Najstarejša izvirna amaterska skupina Vinko Korže

Ko sem poklicala tovariša Brgleza, je bil v bolniški. Eden od sodevalcev mi je dejal, naj ga pokličem kar domov, kajti če gre za folkloro, bo kar bolj zdrav. (To ni bilo rečeno zlobno, povedalo pa je, koliko mu folklor pomeni.) Tega nisem storila, kmalu je bil namreč nazaj. Ves razpoložen se je ob miniaturnem klopotcu v pisarni, razgovoril o svoji veliki ljubezni — folklori in pristavil, da bo po 25. letih predal vodstvo v mlajše roke. Mor-da. Vem pa, da bo še dolgo duša skupine, ki je s trdim delom in izvirnostjo uspela prestopiti meje domače občine in prikazati naše plesne, pesmi in običaje tudi nekaterim narodom Evrope.

Ata Brglez, tako mu pravijo vsi v skupini, nikoli ni plesal, rad pa je pel in to kar sedemnajst let v zboru. Pri Vinku Koržetu, gostilničarju in piscu številnih vaških iger in ustanovitelju skupine, je plesala žena in po smrti tega vaškega entuziasta je prevzel vodstvo folklorne skupine Anton Brglez.

Kdo ve, od kod mu ljubezen do plesa in tega, da ohranja izvirnost navad in pesmi naših pradedov in prababic. Veliko prostih dni, še več, mesecev, je porabil za raziskovanje. Potoval je iz vasi v vas in zbiral gradivo, zapisoval ritme in korake. Doma mu je godec zapisano zaigral, potem pa se je bilo potrebno s plesalcema vrniti k pripovedovalcem, da vidijo, ali je bilo res tako. Zdaj poskuša, vendar doslej zaman, najti nekaj godev, ki bi še znali igrati na stara glasbila.

Za požrtvovalno delo je Anton Brglez prejel številna priznanja, med drugim tudi državno odlikovanje, skupina jih ima še več, zato je soba v domu polna lepih spominov.

Sploh jih je večnamenska dvorana rešila prenekaterih zagat, drži pa verjetno tudi to, da tako lepe dvorane ne bi imeli, če ne bi bilo tako vztrajne folklorne skupine. Veliko prostovoljnih ur je bilo vloženih vanjo in krajanji so lahko resnično ponosni, saj dvorane s 500 sedeži in 140 m² odra ne premore vsakdo. Še bolj razveseljivo pa je, da ta dvorana ne sameva. Domačini pripravijo veliko prireditev, pa tudi veselice so med njimi, saj prinašajo denar. Cirkovčani so tudi kar izbirčni pri dramskem programu. Okrog 200 ljudi na leto je imelo abonma. Navdušeni so bili nad gledališčniki iz bolj znanih hiš, manj naklonjeni pa so vaškim predstavam. »Škoda«, pravi tovariš Brglez, »tudi ti imajo velikokrat kaj dobrega in nerodno je, če je v dvorani preveč praznine.«

Trenutno je skupina Vinko Korže najstarejša (praznovali so 55-letnico) izvirna amaterska skupina. Kako se ji je uspelo obdržati. »Trdo je potrebno delati, da dosežeš neko kvaliteto in čimveč nastopov zunaj domačega kraja, da te opazijo, potem pa že gre. Že 25 let sem v tem, hodil sem na številne seminarje in redno imel stike z ljudmi, ki so se s folkloro strokovno ukvarjali. Veliko pomeni, da te nekdo na vrhu pozna, da te

povabi na kakšno prireditev, festival in podobno. Krasno smo se počutili, ko so nas povabili v Italijo. Tam smo v ostri konkurenci na tekmovanju alpskih dežel, zasedli prvo mesto, kar nam je navrglo tudi milijonček lir nagrade.

Nastopali smo tudi v Avstriji, ZRN in na Nizozemskem.«

Plesa brez glasbe in petja ne more biti, pravi tovariš Brglez. »Pa tudi naveličali bi se nas. Vedno moramo iskati nekaj novega. Ples, petje, igranje in še kak prikaz starih običajev, se enkratno dopolnjujejo.«

Dobre plesalce je potrebno vzgajati od malega. Vsake štiri leta pripravijo plesne vaje, ki jih vodi mojster Glatz. Tam se že rahlo vidi, kdo bo dober plesalec. »Po šestdeset se jih prijavi. Po vsakem tečaju dobimo nekaj parov tudi mi. Samo najboljši ostanejo. Zahtevam disciplino, kdor se ne more podrežati našemu redu, gre. Brez discipline in trdega dela ni uspehov.«

Poleti vadijo enkrat tedensko, pa ne zaradi preobilice kmečkega dela. Neverjetno, ampak res je, mi zatrdi tovariš Brglez, da v Cirkovcah ni več čistih kmetov. Le dva, mogoče tri bi lahko naštel,

ostalo je po službah. Tako so tudi plesalci razkropljeni daleč naokoli. Pred nastopi je vaj seveda več, torej več truda in več odpovedovanja. Ne-koč samo kmečke fante in dekleta so zamenjali mladi in malo manj mladi pari (najstarejši jih ima 38 let) od srednješolcev do fakultetno izobraženih.

Letno imajo od 25 do 30 nastopov. Letos jih je bilo celo 38 in še nekaj so jih morali odpovedati. Tovariš Brglez se rad spominja tudi nastopov v zdravilišču Radenci in v Rogiški Slatini. »S skupino plesalcev so bili tudi naši tamburaši, ki žal nimajo dirigenta, toda kljub temu so s svojimi melodijami navdušili številne goste, predvsem tuje. Dobro znajo igrati npr. tudi priredbe Mozarta.«

Brez denarja se tudi plesati in peti ne da. »Doslej nam je še uspelo preživeti. V krajevni skupnosti pripravimo vsako leto do novembra program ter poročilo o naši dejavnosti. Svet potem o tem razpravlja in določi višino sredstev, tu je še kulturna skupnost, naše akcije, za izredne potrebe pa še vedno kje pristavimo svoj lonček.«

Cirkovško prosvetno društvo ima več sekcij. Naj jih

(Nadaljevanje na 9. strani)

Anton Brglez s svojo skupino

O čem razmišljajo slovenski pravniki

Bila sva med 600 udeleženci srečanja slovenskih pravnikov, kjer je društvo pravnikov v gospodarstvu Slovenije skušalo izoblikovati svoj ustvarjalni prispevek k predlaganim tezam sprememb Zakona o združenem delu, komisije za spremljanje in uresničevanje Zakona o združenem delu z dne 20. 6. 1986.

Priča sva bila živahni polemiki o predlaganih spremembah, za katero je enotno, da teze ne spreminjajo bistvenih načel zakona in ustave in tako zadevajo le obrobna vprašanja. V okviru obstoječih rešitev zakona bi tako poiskali večjo veljavo delovni organizaciji in s tem pristojnosti njenega delavskega sveta in poslovnega organa. Zagotovili naj bi natančne razmejitve pojmov in institutov združenega dela tako, da bi združevanje dela in sredstev, svobodna menjava dela, dajanje sredstev v začasno uporabo in ne nazadnje pojem družbene lastnine nehali biti mistifikacija, ampak povsem stvarni gospodarski mehanizem

podrejeni zakonskim zakonitostim. Samoupravno odločanje na ravni DO bi z odpravo konsenza vseh tozd racionalizirali, prav tako pa bi s sprejemanjem skupnih samoupravnih splošnih aktov veljavnih za tozde, ki jih sprejmejo, racionalizirali samoupravno regulativo.

Če manjše število predlaganih sprememb na področju delovnih razmerij teži k učinkovitejši ureditvi delovnih razmerij s težnjo prispevati k večjim rezultatom dela: širše možnosti za ponudbo drugih del ter nove rešitve za razporejanje delavcev v drugo tozd, skrajševanje delovnega časa od pogojev dela v treh ali štirih izmenah, zaostri disciplinske odgovornosti z določitvijo kršitev, ki imajo za posledico obvezno izrekanje prenehanje delovnega razmerja, odpravljanje pogojev pri izreku denarne kazni, racionalnejše oblikovanje organov disciplinskega postopka z njegovo racionalizacijo, zaostritev odgovornosti odgovornega delavca za zahtevek za uvedbo disciplinskega postopka s skrajšavo pritožbenih rokov, širitev uporabe instituta pavšalne odškodnine ter prenehanje delovnega razmerja delavcev, ki ne dosega povprečnih delovnih rezultatov, če mu ni mogoče zagotoviti opravljanja drug.h

del in nalog v matični organizaciji...

Z vidika varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine smo poudarili poseben pojav in potrebo po definiranju t.i. »ekonomskih« sankcij, kjer prizadeti družbeni subjekti nimajo na razpolago nobenega pravnega mehanizma za varovanje svojih pravic (npr. Zakon o deviznem poslovanju 125. čl. 2. odst. — odvzem pooblastila poobl. banki, Odlok o ciljih in nalogah... U.I. SFRJ 75/86 ko banka ustavi dajanje kreditov v OZD). Takih ukrepov, ki posegajo v obstoječa pravna razmerja ni mogoče imenovati »ekonomski« ukrepi, temveč gre za administrativne ukrepe, ki omogočajo za njihovo izrekanje pooblaščenemu organu obvladovanje prizadetih organizacij.

Vse dneve je delovala tudi računalniška delavnica na kateri je demonstrirana uporaba osebnih računalnikov za delo pravnikov. Formirane so dadoteke s tipskimi pogodbami, sporazumi, dopisi in sodnimi vlogami, kjer je bilo možno z enostavnimi postopki prek »miške« ali ukazov kombinirati podatke po potrebah v izogib ogromni uporabi papirja, časa in delovne sile.

Marjan Veit
Jožica Peršoh

Pričakujemo, da boste uredništvo zasipali s svojimi predlogi in mnenji s kateregakoli področja

ZAHVALA

Ob mnogo prerani izgubi dragega moža in očeta

FRANCA FIŠERJA
iz Ptujске gore 54

se iskreno zahvaljujemo vsem njegovim sodelavcem pete izmene iz hale B, TOZD Proizvodnja, ter delavcem iz TOZD Vzdrževanje za darovano cvetje in tolažilne besede.

žena Anica
sin Franci

Kako smo poslovali

(Nadaljevanje s 7. strani)

Pri proizvodnji poskusnih peči v hali B prekoračujemo samo porabo kriolita za 4 %, medtem ko smo porabili 6 % manj anodnih blokov, 57 % Al fluorida in 2 % manj električne energije.

V devetem mesecu smo proizvedli 2.108 ton anodne mase in s to količino ne dosegamo plana za 174 ton oz. 8%. Kumulativna proizvodnja je 18.960 ton, kar pomeni 781 ton oz. 4% manj kot smo planirali. Pri proizvodnji anodne mase smo v devetih mesecih porabili 106% petrolkoks, 90% katranske smole, 12% mazuta in 91% električne energije.

TOZD PREDELAVA ALUMINIJA

V livarni in obratu predelave smo v septembru proizvedli 5.133 ton različnih livarniških proizvodov. S to količino prekoračujemo plan za 651 ton oz. 15%. Kumulativna proizvodnja I-IX je 42.505 ton in je za 1.718 ton večja kot smo planirali v letnem planu poslovanja (indeks 104).

Mesečna blagovna proizvodnja s tokovodniki za MPPAI znaša 4.421 ton (indeks 116), od januarja do septembra pa je 36.607 ton in je za 5 % večja od predvidene v letnem planu poslovanja.

V septembru smo pretopili 20 ton Al za tuje naročnike, to je samo 12% planiranega pretapljanja. V času I-IX znaša pretapljanje 410 ton, kar je samo 27% izpolnitev plana pretapljanja.

Gradivo pripravila:
Dragica Leskovar

(Nadaljevanje z 9. strani)

naštetimo: folklorno, tamburaško, pevsko, likovno, dramsko, knjižnično, odbor za prireditve, gledališki abonma, glasbena ansambla Poljub in Komet, ljudske pevce in pevke. Najbolj aktivna med njimi je folklor.

»Moji so videli ogromno sveta. To je neke vrste motivacija. Vsak se še bolj potru-di, če ve, da bo potoval.« Mlade plesalce je ata Brglez popeljal po svetu od Sicilije, prek Rima, Trsta, Benetk, Avstrije, Zvezne republike Nemčije do Nizozemske.

Za svoje delo je skupina Vinko Korže prejela visoko državno priznanje Srebrno zvezdo zaslug za narod ter zlato plaketo Zveze kulturnih organizacij.

Vera Peklar

Kdaj koristimo izredni plačani dopust

Pravni termin: odsotnost z dela zaradi osebnih okoliščin

Pravilnik o delovnih razmerjih tozd oz. Dsss določa primere, v katerih ima delavec pravico biti odsoten z dela do 7 dni v koledarskem letu s pravico do nadomestila osebnega dohodka (ob sklenitvi zakonske zveze 2 dni, oče otroka ob njegovem rajstvu 2 dni, idr.).

Izredni dopust se koristi, ko je dogodek nastal, to pa pomeni, da je odsotnost z dela zaradi teh okoliščin namenska. Pravilnik o delovnih razmerjih tozd oz. Dsss določa izjemo, in sicer očet, i otroka ob njegovem rojstvu, ko

je to odsotnost mogoče koristiti kasneje, s tem je mišljeno predvsem takrat, ko je potrebno po otroka v porodnišnico in podobno.

V nujnih primerih odobri odsotnost z dela direktor temeljne organizacije oz. direktor sektorja, ki potem v 7 dneh predloži sklep odboru za kadrovsko splošne zadeve tozd oz. Dsss v potrditev.

V ostalih primerih odobri odsotnost z dela odbor za kadrovsko splošne zadeve tozd oz. Dsss.

Odobritev direktorja v nujnih primerih oz. odobritev odbora mora biti vnaprejšnja. To pa pomeni, da mora delavec izkoristiti izredni dopust v času dogodka.

Knjiga je orožje, vzemi jo v roke. Brecht

OKTOBER — MESEC VARSTVA PRED POŽARI

Preventivni pregledi po vseh objektih v delovni organizaciji

Kljub velikemu preventivnemu delu gasilskih organizacij, zopet ugotavljamo porast števila požarov in požarne škode. V republiki je npr. nastala velika požarna škoda zaradi malomarnosti.

Zaskrbljujoče je naraščanje požarov v organizacijah združenega dela. Spomnimo se le največjih v lanskem letu: Krka Novo mesto — TOZD Zelišča, REK Edvard Kardelj — TOZD Rudarstvo v Hrastniku in Salonit Anhovo. **Požarno preventivna zaščita na delovnem mestu**

Požarna preventiva na delovnih mestih je ena od najpomembnejših nalog na področju požarnega varstva. Različni tehnološki predpisi zahtevajo tudi različne požarnovarnostne ukrepe, ki jih moramo dosledno izpolnjevati na vsakem delovnem mestu, v vsakem obratu, če se želimo izogniti požarom in veliki škodi, ki običajno spremlja požare.

Požarnovarnostni ukrepi

— vnetljive tekočine morajo biti ustrezno skladiščene pred ognjem v varnih posodah in prostorih,

— delovni stroji morajo biti vedno čisti, mazani in vzdrževani,

— električne naprave morajo biti vedno v brezhibnem

stanju. Po opravljenem delu jih je potrebno izklopiti,

— med stroji morajo biti urejeni prehodi,

— glavni in zasilni izhodi morajo biti vedno prosti, tako da je v slučaju potrebe možna hitra intervencija in omogočen izhod delavcem,

— variti je dovoljeno le na mestih, ki so popolnoma očiščena gorljivih snovi in odpadkov,

— vsi zaposleni morajo poznati znak za požar,

— gasilni aparati in druga sredstva za gašenje požarov morajo biti na vidnih in dostopnih mestih,

— delavci morajo znati uporabljati ročne gasilne aparate.

Analiza požarov v TGA v času od januarja do septembra 1986

V tem času smo v naši delovni organizaciji registrirali 14 začetnih požarov:

- TOZD Predelava aluminija nova livarna 5 požarov
- stara livarna 2 požara
- TOZD Proizvodnja aluminija 2 požara
- TOZD KK 1 požar
- TOZD Promet 2 požara
- TOZD Tovarna glinice 1 požar
- DSSS 1 požar

Omeniti je potrebno, da je 12 požarov nastalo iz malomarnosti. V enakem obdobju leta 1985 smo zabeležili 27 začetnih požarov.

V tem letu smo že opravili predavanja iz varstva pred požarom v tozdu Proizvodnja aluminija in DSSS, nadaljevali pa bomo še za delavce tozda Tovarna glinice.

V mesecu požarnega varstva bomo skupaj s člani IGD TGA opravili preventivne preglede po vseh objektih v DO, člani IGD pa še na območju KS Kidričevo.

Drago Hertiš

ZAHVALA

Ob mojem odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem osnovni organizaciji sindikata za pogostitev, ki so nam jo priredili v gostišču Olga na Hajdini.

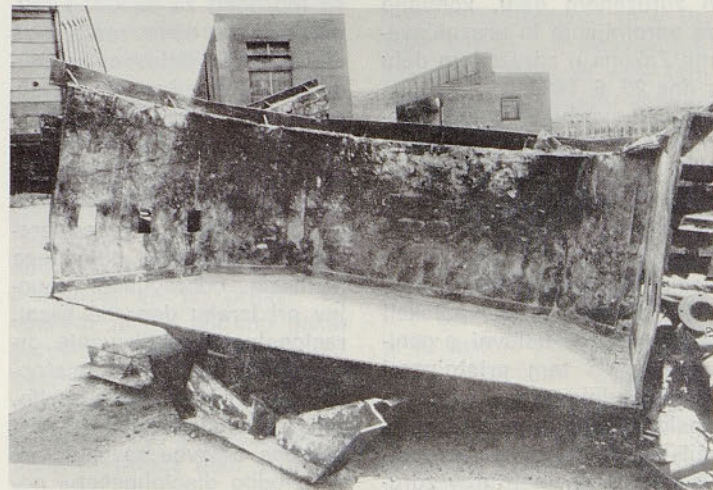
Nimam besed, s katerimi bi izrazil zahvalo za darila, ki ste nam jih podarili.

Prav tako bi se rad zahvalil tovarišem Polajžarju, Belšaku in predsedniku sindikata Čelanu za poslovilne besede, svojim sodelavcem pa za darilo, ki mi bo lep spomin na TGA. Hvala vsem, ki ste mi izkazali kakršnokoli pozornost ob mojem odhodu v pokoj.

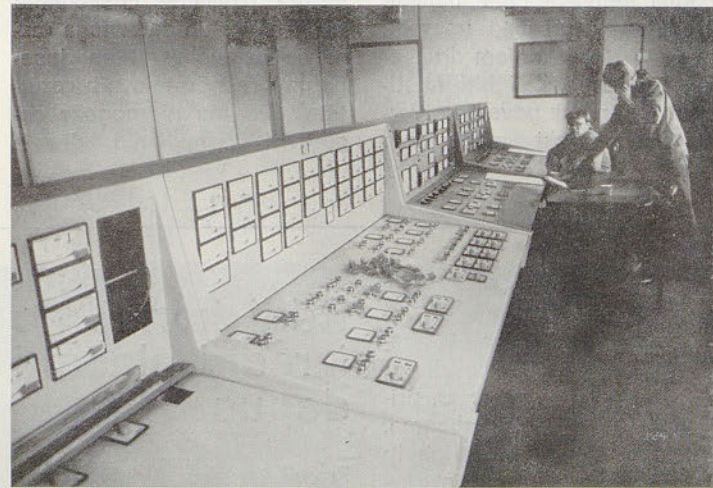
Pri nadaljnjem delu vam želim mnogo uspehov. Tovariško vas pozdravljam!

Ludvik Bedrač

Omara

Komandni prostor

Na kolesu

S SAMOPRISPEVKOM ZGRADIMO VEČ

S sredstvi zbranimi s samoprispevkom se bo sofinancirala:

1. posodobitev in širitev zdravstvenih in zdraviliških zmogljivosti (ginekološko-porodni oddelek, dispanzerske dejavnosti, rekonstrukcija energetskega objekta, zdraviliška dejavnost) v investicijski vrednosti 1.550.000.000 din,
2. modernizacija lokalnih in regionalnih cest v krajevnih skupnostih, v dolžini 40,5 kilometrov, v investicijski vrednosti 600.000.000 din,
3. gradnja prizidka pri osnovni šoli Slovenjgoriške čete Juršinci in telovadnice pri osnovni šoli Maksa Bračiča Cirkulane kot večnamenskega prostora krajevne skupnosti Cirkulane v investicijski vrednosti 569.114.000 din,
4. pridobitev in ureditev prostorov Radio-Tednik Ptuj v investicijski vrednosti 100.000.000 din.

23. NOVEMBER 1986

Disciplinski ukrepi

1. MEDVED Jože, mat. št. 5688, tozđ Predelava aluminija, dne 13. 5. 1986 nevestno izpolnjeval delo, izrečen ukrep — prenehanje DR, odloženo za 9 mesecev in povrnitev škode.

2. SVENŠEK Jože, mat. št. 6951, tozđ Proizvodnja aluminija, dne 11. 6. 1986 ni upošteval navodil zdravnika, izrečen ukrep — opomin.

3. BERANIČ Stanislav, mat. št. 4430, tozđ Proizvodnja aluminija, dne 28. 2. 1986 se je neprimerno vedel do predstavljenega delavca, izrečen ukrep — javni opomin.

4. BUTALA Igor, mat. št. 6808, tozđ Proizvodnja aluminija, dne 2. 6. 1986 ni upošteval zdravniških navodil, izrečen ukrep — javni opomin.

5. BREC Konrad, mat. št. 6052, tozđ Proizvodnja aluminija, dne 18. 6. 1986 samovoljno zapustil delovno mesto, izrečen ukrep — javni opomin.

6. MEDVED Bogdan, mat. št. 6756, tozđ Proizvodnja aluminija, dne 8. 7. 1986 ni upošteval navodil zdravnika, dne 12. 7. 1986 spal na delovnem mestu in dne 13. 7. 1986 odklonil delo ter odšel domov, izrečen ukrep — prenehanje DR odloženo za dobo 6 mesecev.

7. VOGRINEC Rudolf, mat. št. 3543, tozđ Proizvodnja aluminija, dne 29. 7. 1986 zaradi vinjenosti izostal z dela, izrečen ukrep — javni opomin.

8. MÜNDA Stanko, mat. št. 5104, tozđ Proizvodnja aluminija, dne 27. in 30. 6. 1986 ni očistil rampe, izrečen ukrep — javni opomin.

9. PREDIKAKA Silvo, mat. št. 6516, tozđ Proizvodnja aluminija, dne 2. 8. 1986 neopravičeno izostal z dela, izrečen ukrep — prenehanje DR, odloženo za 6 mesecev.

10. FAZLIČ Fadil, mat. št. 6605, tozđ LLBK Trbovlje, dne 29. 6. 1986 se po razporedu ni javil na delo, prenehanje DR, odloženo za 12. mesecev.

11. ZMRZLJAK Albin, mat. št. 4891, tozđ LLBK Trbovlje, v mesecu juniju 1986 ni opravil solidarnostnega delavnika, izrečen ukrep — javni opomin.

12. FORTE Štefan, mat. št. 4789, tozđ LLBK Trbovlje, v mesecu juniju ni opravil solidarnostnega delavnika, izrečen ukrep — javni opomin.

13. GUŠATOVIČ Dragutin, mat. št. 7274, tozđ LLBK Trbovlje, dne 15. 7. 1986 ob 14. uri prišel na delo vinjen, udaril vodjo izmene in imel 8 ur neopravičenega izostanka, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja.

14. PJEVIČ Selim, mat. št. 6570, tozđ LLBK Trbovlje, dne 15. 4. 1986 neopravičeno izostal z dela, dne 29. in 30. 4. 1986 prav tako neopravičeno izostal z dela, izrečen ukrep — javni opomin.

15. KLANČNIK Stane, mat. št. 4809, tozđ LLBK Trbovlje, v mesecu juniju 1986 ni opravil solidarnostnega delavnika, izrečen ukrep — javni opomin.

16. HADROVIČ Midhat, mat. št. 7188, tozđ LLBK Trbovlje, v mesecu juniju 1986 ni opravil so-

lidarnostnega delavnika, izrečen ukrep — javni opomin.

17. MANOV Dena, mat. št. 5456, tozđ LLBK Trbovlje, v mesecu juniju 1986 ni opravil solidarnostnega delavnika, izrečen ukrep — javni opomin.

18. BEŠIČ Suad, mat. št. 6658, tozđ LLBK Trbovlje, v mesecu juniju 1986 ni opravil solidarnostnega delavnika, izrečen ukrep — javni opomin.

19. MARINKOVIČ Drago, mat. št. 5432, tozđ LLBK Trbovlje, v mesecu juniju 1986 ni opravil solidarnostnega delavnika, izrečen ukrep — javni opomin.

20. LOGAR Peter, mat. št. 6819, tozđ LLBK Trbovlje, v mesecu juniju 1986 ni opravil solidarnostnega delavnika, izrečen ukrep — javni opomin.

21. ANDJELOVIČ Milentija, mat. št. 6821, tozđ LLBK Trbovlje, v mesecu juniju 1986 ni opravil solidarnostnega delavnika, izrečen ukrep — javni opomin.

22. KARAMUJIĆ Mujo, mat. št. 6842, tozđ LLBK Trbovlje, v mesecu juniju 1986 ni opravil solidarnostnega delavnika, izrečen ukrep — javni opomin.

Pravna služba

Pokojninsko zavarovanje

Članek 12. Zakona o pokojninskem zavarovanju, ki določa, da se za pokojninsko zavarovanje štejejo tudi tisti, ki so bili prisilno zaposleni v tujini, je bil sprejet s strani državnega zbora.

Članek 12. Zakona o pokojninskem zavarovanju, ki določa, da se za pokojninsko zavarovanje štejejo tudi tisti, ki so bili prisilno zaposleni v tujini, je bil sprejet s strani državnega zbora. Članek 12. Zakona o pokojninskem zavarovanju, ki določa, da se za pokojninsko zavarovanje štejejo tudi tisti, ki so bili prisilno zaposleni v tujini, je bil sprejet s strani državnega zbora.

Članek 12. Zakona o pokojninskem zavarovanju, ki določa, da se za pokojninsko zavarovanje štejejo tudi tisti, ki so bili prisilno zaposleni v tujini, je bil sprejet s strani državnega zbora. Članek 12. Zakona o pokojninskem zavarovanju, ki določa, da se za pokojninsko zavarovanje štejejo tudi tisti, ki so bili prisilno zaposleni v tujini, je bil sprejet s strani državnega zbora.

Članek 12. Zakona o pokojninskem zavarovanju, ki določa, da se za pokojninsko zavarovanje štejejo tudi tisti, ki so bili prisilno zaposleni v tujini, je bil sprejet s strani državnega zbora. Članek 12. Zakona o pokojninskem zavarovanju, ki določa, da se za pokojninsko zavarovanje štejejo tudi tisti, ki so bili prisilno zaposleni v tujini, je bil sprejet s strani državnega zbora.

Članek 12. Zakona o pokojninskem zavarovanju, ki določa, da se za pokojninsko zavarovanje štejejo tudi tisti, ki so bili prisilno zaposleni v tujini, je bil sprejet s strani državnega zbora. Članek 12. Zakona o pokojninskem zavarovanju, ki določa, da se za pokojninsko zavarovanje štejejo tudi tisti, ki so bili prisilno zaposleni v tujini, je bil sprejet s strani državnega zbora.

Članek 12. Zakona o pokojninskem zavarovanju, ki določa, da se za pokojninsko zavarovanje štejejo tudi tisti, ki so bili prisilno zaposleni v tujini, je bil sprejet s strani državnega zbora. Članek 12. Zakona o pokojninskem zavarovanju, ki določa, da se za pokojninsko zavarovanje štejejo tudi tisti, ki so bili prisilno zaposleni v tujini, je bil sprejet s strani državnega zbora.

Članek 12. Zakona o pokojninskem zavarovanju, ki določa, da se za pokojninsko zavarovanje štejejo tudi tisti, ki so bili prisilno zaposleni v tujini, je bil sprejet s strani državnega zbora. Članek 12. Zakona o pokojninskem zavarovanju, ki določa, da se za pokojninsko zavarovanje štejejo tudi tisti, ki so bili prisilno zaposleni v tujini, je bil sprejet s strani državnega zbora.

Pokojninsko zavarovanje

Statutarni sklep o spremembah in dopolnitvah statuta Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja (Uradni list SRS, št. 10 z dne 21. 3. 1986) vsebuje za upokojence zanimivo spremembo glede zanje ugodnejšega načina vštovanja osebnega dohodka za delo prek polnega delovnega časa v pokojninsko osnovo. Do začetka septembra leta 1986 je prek 4000 upokojencev pri skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja predložilo potrdila svojih delovnih organizacij in zahtevalo, da jim na podlagi osebnega dohodka za nadurno delo v času zaposlitve na novo odmerijo pokojnino. Mnogo upokojencev še vedno zbira potrdila za ponovno odmero pokojninske osnove, zato pričakujemo, da bo strokovna služba skupnosti, v kratkem sprejela številne nove zahteve, kar bo ogrozilo sprotno urejanje rednih zahtevkov za pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Upokojenci, ki jim je sprememba 21. člena statuta skupnosti zbudila upe na večje pokojnine v velikem številu iščejo pomoč tudi pri sindikatu, zlasti pri odborih sindikata dejavnost. Sprememba statuta pa se nanaša zgolj na način vštovanja osebnega dohodka za nadurno delo v pokojninsko osnovo, nespremenjeno pa ostaja določilo, da je v pokojninski osnovo mogoče prišteti le osebne dohodke za nadurno delo, ki ga po zakonu štejejo za osebni delovni pogoj.

Osebni dohodek, ki ga je delavec dosegel z delom daljšim od delovnega časa v letu, so do spremembe statuta marca letos preračunavali na polni delovni čas, kar je pomenilo višjo pokojninsko osnovo le, če je bilo nadurno delo v rednem delovnem času. Po spremembi statuta pa osebni dohodek za nadurno delo ne preračunavajo več, temveč ga prišteva osebnemu dohodku za polni delovni čas in upoštevajo v celoti.

Statut pri tem zahteva, da je tako delo z zakonom opredeljeno v splošni samoupravni listini organizacije kot poseben delovni pogoj.

Zakon o delovnih razmerjih določa, da je mogoče šteti za poseben delovni pogoj delo prek polnega delovnega časa, če je s splošno samoupravno listino opredeljeno, ko je nujno, da se delo nadaljuje in s tem prepreči velika materialna škoda ali nevarnost za zdravje ali življenje ljudi. Poseben delovni pogoj je tudi nadurno delo, če je to splošen družbeni interes, če dela ni bilo mogoče opraviti zaradi pomanjkanja energije ali če gre za delo za vojaške potrebe. Tako delo pa je upravičeno šteti za poseben delovni pogoj le, če ne morejo opraviti drugi delavci v okviru polnega delovnega časa in če nenadoma nastane taka potreba zaradi nepredvidenega izostanka delavca, ki bi moral delo opraviti.

Ureditev je zelo restriktivna, vendar se pojavlja cela vrsta vprašanj, na katera delavci in upokojenci zahtevajo odgovor. Delovnoppravna zakonodaja se je po letu 1966, kar velja sedanja pokojninska osnova več spreminjala. V nekaterih letih nadurno delo, ki je poseben delovni pogoj, ni bilo treba opredeliti s splošno samoupravno listino zaostrenih gospodarskih razmerah narašča nadurno delo, ki ga delavci opravljajo, da preprečijo večjo škodo zaradi neizpoljenih pogodbenih ali planskih obveznosti. Tudi računovodska in knjigovodska dela v času priprav bilanc pogosto zunaj polnega delovnega časa.

Predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je oktobra lani obravnavalo predlagano spremembo 21. člena statuta skupnosti in z njo soglašalo, vendar je opozorilo, da je mogoče delo v času daljšem od polnega delovnega časa, šteti za poseben delovni pogoj le v primerih, ki jih določajo zakon o delovnih razmerjih in drugi posebni zakoni. Predsedstvo je zahtevalo, da inšpekcija dela in skupnost zagotovijo nadzor nad doslednim upoštevanjem zakonskih določil.

Dvainštirideseturni delovni tednik je eden najpomembnej-

ših pridobitev humanizacije dela, saj ponavljajoče se nadurno delo, izredni delavniki in druge oblike dela v daljšem obdobju vodijo v delavčevo predčasno delovno in žveljnjsko izčrpanost delavca. Delo moramo urediti tako, da bo lahko vsakdo zdrav dočakal starostno upokojitev ob 40-oziroma 35-letni delovni dobi.

Delavci, upokojenci, pa tudi strokovni delavci iz organizacije združenega dela lahko najdejo odgovore na svoja vprašanja v zvezi z vštovanjem osebnega dohodka za nadurno delo v stališčih, ki so jih julija letos na usklajevalnem sestanku oblikovali predstavniki ustavnega sodišča SR Slovenije, sodišč združenega dela, družbenega pravobranilca samoupravljanja, republiških komitejev za delo in zakonodajo, centrale SDK, invalidskega zavarovanja in sicer:

● Upokojenci oziroma delavci, ki hočejo uveljaviti odmero pokojninske osnove tudi od osebnega dohodka za delo nad polnim delovnim časom lahko to store le, če je bilo to delo opredeljeno kot poseben delovni pogoj v splošni samoupravni listini. Ta pogoj ne velja edino za leta od 1969 do 1977. V teh primerih upoštevajo izjemnost in nepredvidljivost takega dela.

● Zavezanec za plačilo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je organizacija združenega dela, zato neplačilo prispevka na osebni dohodek za delo prek polnega delovnega časa še ni razlog za zavrnitev zahteve po upoštevanju tega dela osebnih dohodkov v pokojninski osnovi. Toda to, da je delovna organizacija v preteklih letih namesto tega prispevka obračunavala kompenzacijski davek, ki ga je bilo treba obravnavati v tistem času ni bilo ocenjeno naravno tega dela, ki torej čunati za nadurno delo, kaže no kot poseben delovni pogoj.

● Za zdravstvo, sodstvo in druga področja, kjer nadurno delo kot poseben delovni pogoj, določajo posebni zakoni, velja posebna ureditev le od sprejema zakona, sicer velja jo splošni pogoji.

● Knjigovodska, računovodska dela, dela za izvoz in do-

seganje planskih obveznosti ne izpolnjujejo pogoja izjemnosti in nepredvidljivosti in torej ne morejo veljati kot poseben delovni pogoj.

(pojasnilo strokovne službe RS ZSS)

Delavska enotnost